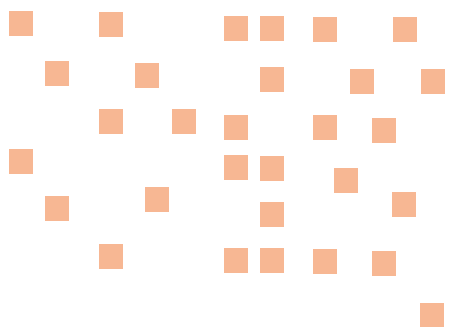

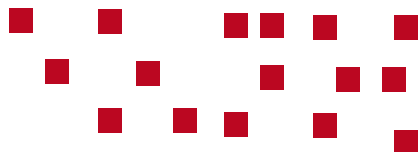
WIETNAM

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/335/2025
11.06.2025**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Wietnamie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 105,758,975.^[1]

Skład etniczny: Kinh (Viet) 85,3%, Tay 1,9%, Muong 1,5%, Khmer 1,4%, Mong 1,4%, Nung 1,1% inne 5,5% (dane z 2019%). Rząd wietnamski uznaje 54 grupy etniczne.^[2]

Skład religijny: Katolicy 6,1%, buddyści 5,8%, protestanci 1%, inne 0,8 %, ateści 86,3% (dane z 2019 r.).^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Wietnam jest republiką socjalistyczną o jednopartyjnym systemie politycznym, gdzie kontrolę nad życiem politycznym, gospodarczym i społecznym sprawuje **Komunistyczna Partia Wietnamu (Communist Party of Vietnam - CPV)**.^{[4][5]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Wietnam pod względem administracyjnym dzieli się na:

- 5 gmin miejskich zarządzanych centralnie: Hanoi, Ho Chi Minh City, Can Tho, Da Nang, Hai Phong;
- 58 prowincji: An Giang, Bac Giang, Bac Kan, Bac Lieu, Bac Ninh, Ba Ria-Vung Tau, Ben Tre, Binh Dinh, Binh Duong, Binh Phuoc, Binh Thuan, Ca Mau, Cao Bang, Dak Lak, Dak Nong, Dien Bien, Dong Nai, Dong Thap, Gia Lai, Ha Giang, Ha Nam, Ha Tinh, Hai Duong, Hau Giang, Hoa Binh, Hung Yen, Khanh Hoa, Kien Giang, Kon Tum, Lai Chau, Lam Dong, Lang Son, Lao Cai, Long An, Nam Dinh, Nghe An, Ninh Binh, Ninh Thuan, Phu Tho, Phu Yen, Quang Binh, Quang Nam, Quang Ngai, Quang Ninh, Quang Tri, Soc Trang, Son La, Tay Ninh, Thai Binh,

¹ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

² CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

³ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁵ MSZ RP (Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP), Polska w Wietnamie, Informator ekonomiczny, aktualizacja 02.2025, <https://www.gov.pl/web/wietnam/informator-ekonomiczny>

Thai Nguyen, Thanh Hoa, Thua Thien-Hue, Tien Giang, Tra Vinh, Tuyen Quang, Vinh Long, Vinh Phuc, Yen Bai;^[6]

- Dystrykty (miejskie i podmiejskie) (huyện) i miasta prowincjonalne (thành phố trực thuộc tỉnh) oraz miasta kontrolowane przez dystrykty;
- gminy (xã), wspólnoty lub miasta gminne (thị trấn);
- specjalne jednostki administracyjno-gospodarcze.^{[7][8]}

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Głową państwa Socjalistycznej Republiki Wietnamu jest prezydent wybierany przez Zgromadzenie Narodowe na pięcioletnią kadencję spośród jego członków. Pełni on funkcje reprezentacyjne oraz ma prawo nominować kandydatów na kluczowe stanowiska, np. prezesa Najwyższego Sądu Ludowego, których następnie zatwierdza Zgromadzenie Narodowe. Prezydent odpowiada przed Zgromadzeniem Narodowym za swoją pracę i składa mu sprawozdania. Od października 2024 r. funkcję prezydenta Wietnamu pełni **Luong Cuong**.^[9]

Rząd i premier. Rząd jest organem wykonawczym Zgromadzenia Narodowego oraz najwyższym organem administracji państwowej Wietnamu. Sprawuje ogólne kierownictwo nad pracami mającymi na celu wypełnienie politycznych, gospodarczych, kulturalnych, społecznych, bezpieczeństwa i zewnętrznych obowiązków państwa. Rząd jest odpowiedzialny przed Zgromadzeniem Narodowym i składa sprawozdania Zgromadzeniu Narodowemu, jego Komitetowi (Najwyższy Komitet Zgromadzenia Narodowego, dawniej Rada Stanu) i prezydentowi kraju. Na czele rządu stoi premier powoływany przez prezydenta na pięć lat, po uprzednim przegłosowaniu jego kandydatury przez Zgromadzenie Narodowe. Od lipca 2021 r. funkcję premiera pełni **Pham Minh Chinh**.^[10]

Parlament i wybory parlamentarne. Jednoizbowe Zgromadzenie Narodowe (Quoc Hoi) liczy 500 miejsc. Jego członkowie wybierani są bezpośrednio w okręgach wielomandatowych bezwzględną większością głosów na pięć lat.^{[11][12]}

Zgromadzenie Narodowe jest najwyższym organem przedstawicielskim narodu i najwyższym organem władzy państwowej Wietnamu. Pełni trzy główne funkcje: stanowienie prawa, decydowanie o ważnych kwestiach państwowych oraz,

⁶ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁸ Law Net, What are the types of administrative units of the Socialist Republic of Vietnam, 06.06.2023, <https://lawnet.vn/thong-tin-phap-luat/en/hanh-chinh/what-are-the-types-of-administrative-units-of-the-socialist-republic-of-vietnam-118061.html>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

¹¹ Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America, Government Structure, 25.08.2023, <https://vietnamembassy-usa.org/vietnam/politics/government-structure>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

sprawowanie najwyższego nadzoru nad wszystkimi działaniami państwa.^[13] Mogą należeć do niego osoby spoza jedynej legalnie działającej w kraju partii politycznej, tj. Komunistycznej Partii Wietnamu.^[14]

Ostatnie wybory do Zgromadzenia Narodowego odbyły się w maju 2021 r. Wszyscy kandydaci podlegali weryfikacji i musieli być zatwierdzeni przez należący do Komunistycznej Partii Wietnamu (CPV) – **Wietnamski Front Ojczyźniany (Vietnamese Fatherland Front - VFF)**. Ostatecznie kandydaci CPV zdobyli 485 z 500 mandatów. 14 mandatów przypadło kandydatom spoza CPV. Jedno miejsce w Zgromadzeniu Narodowym pozostało nieobsadzone po decyzji komisji wyborczej o unieważnieniu wyboru jednego z kandydatów, na podstawie niespełniania wymogów kwalifikacyjnych.^[15] Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na maj 2026 r.^[16]

SYSTEM PRAWNY

System prawny opiera się na komunistycznej teorii prawa i francuskim prawie cywilnym.^[17]

KARA ŚMIERCI

Zakłócanie pokoju, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne: zakłócanie pokoju, nawoływanie do wojny/agresji (art. 421); zbrodnie przeciwko ludzkości (art. 422); zbrodnie wojenne (art. 423).^[18]

Kodeks karny stanowi, że kara śmierci nie będzie orzekana w przypadku młodocianych przestępców (w wieku poniżej 18 lat), kobiet w ciąży lub opiekujących się dziećmi poniżej trzeciego roku życia lub osób w wieku powyżej 75 lat w momencie popełnienia przestępstwa lub procesu. W takich przypadkach wyrok zostanie zamieniony na karę dożywotniego pozbawienia wolności.^{[19][20]}

Organizacje broniące praw człowieka uważają, że jest to jeden z krajów wykonujących najwięcej egzekucji w Azji Południowo-Wschodniej i na świecie. Wcześniej tajne dane rządowe upublicznione i opublikowane w wietnamskich mediach państwowych w 2017 r. ujawniły, że w latach 2013-2016 wykonano 429 egzekucji.^[21] Wiele egzekucji

¹³ Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America, Government Structure, 25.08.2023, <https://vietnamembassy-usa.org/vietnam/politics/government-structure>

¹⁴ Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America, Government Structure, 25.08.2023, <https://vietnamembassy-usa.org/vietnam/politics/government-structure>

¹⁵ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices : Vietnam, 04.06.2025, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

¹⁸ University of Melbourne, Dang Minh Tuan, Vu Thanh Cu, Why Vietnam justifies the death penalty, https://law.unimelb.edu.au/_data/assets/pdf_file/0009/3605751/Vu-Thanh-Cu_Minh-Tuan-Dang.pdf

¹⁹ University of Melbourne, Dang Minh Tuan, Vu Thanh Cu, Why Vietnam justifies the death penalty, https://law.unimelb.edu.au/_data/assets/pdf_file/0009/3605751/Vu-Thanh-Cu_Minh-Tuan-Dang.pdf

²⁰ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), DFAT Country Information Report Vietnam, 11.01.2022, <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-vietnam.pdf>

²¹ CNN, Chen H., Vietnam keeps its death sentence quiet. Rights Groups say it's one of the world's biggest executioners, 27.05.2022, <https://edition.cnn.com/2022/05/27/asia/vietnam-death-penalty-amnesty-hnk-intl/index.html>

wykonano w związku z przestępstwami związanymi z narkotykami. Od kilkudziesięciu lat nie wykonano egzekucji za przestępstwa polityczne.^[22]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

W 2023 r. na terenie Wietnamu w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło 10 osób, natomiast w 2024 r. zginęła 1 osoba. W pierwszym kwartale 2025 r. nie było ofiar śmiertelnych.^[24]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Wietnamie odpowiada **Wietnamska Armia Ludowa**, która składa się z sił lądowych, marynarki wojennej (w tym piechoty morskiej), sił obrony powietrznej, sił obrony granic i wietnamskiej straży przybrzeżnej.^[25]

Wietnamskie Ludowe Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego odpowiada za bezpieczeństwo wewnętrzne i kontroluje policję krajową, specjalną agencję śledczą ds. bezpieczeństwa narodowego oraz inne jednostki bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym wyspecjalizowane pułki policji ds. zamieszek.^[26]

Ponadto w Wietnamie funkcjonują Wietnamskie Siły Obrony Cywilnej. działające w zakładach pracy pod nadzorem CPV i komitetów ludowych na różnych poziomach.

Odpowiadają za ochronę władz administracyjnych, życia i mienia ludzi, mienia państwowego na poziomie gmin, urzędów i organizacji.^{[27][28]}

Od czasu wycofania swoich wojskowych sił okupacyjnych z Kambodży pod koniec lat 80. i rozpadu ZSRR., Wietnam głosi ideę niezaangażowania, która podkreśla przyjazne więzi ze wszystkimi członkami społeczności międzynarodowej. Hanoi przestrzega doktryny bezpieczeństwa zwanej „Cztery Nie” (brak sojuszy, brak sprzymierzania się z jednym krajem przeciwko drugiemu, brak baz zagranicznych i brak użycia siły w stosunkach międzynarodowych).^[29]

²² DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), DFAT Country Information Report Vietnam, 11.01.2022, <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-vietnam.pdf>

²³ Amnesty International, Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

²⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, 28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁵ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

²⁶ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

²⁷ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

²⁸ Socialist Republic of Vietnam, Ministry of National Defence, Vietnam Militia and Self-Defence Force, <https://mod.gov.vn/en/intro/sa-mod-en-vpa/sa-en-vpa-masdf>

²⁹ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

W przeszłości dochodziło do napięć i sporów terytorialnych w rejonie Morza Południowochińskiego między Chinami a Wietnamem, spowodowanych inwestycjami Chin w tym regionie, m.in. budowaniem sztucznych wysp i platform wiertniczych.^{[30][31]} Pomimo długotrwałych napięć z Pekinem o granice morskie na Morzu Południowochińskim, Wietnam priorytetowo traktuje stabilne stosunki z Chinami, biorąc pod uwagę ich bliskość, wielkość i status największego partnera handlowego Wietnamu.^[32] Chiny nie wyrażają zgodny na inwestycje wietnamskie w tym rejonie.^[33]

W Wietnamie w 2023 r. uaktywniła się organizacja Montagnards Stand for Justice (MSFJ), która walczy o prawa mniejszości etnicznych w Wietnamie. Organizacja jest zarejestrowana w Stanach Zjednoczonych, W marcu 2024 r. władze Wietnamu umieściły tę organizację na liście organizacji terrorystycznych, wskutek incydentu z dn. 11.06.2023 r., kiedy to etniczna milicja Montagnard zastrzeliła 9 osób, w tym 3 policjantów w prowincji Dak Lak. MSFJ oświadczyła, że ten brutalny incydent nie był powiązany z jej działalnością. Główne cele MSFJ to utrzymanie ziemi w rękach ludności etnicznej, oraz wolność religijna (wielu przedstawicieli grup mniejszości etnicznych jest protestantami). Główny zakres działalności organizacji to monitorowanie i nagłaśnianie sytuacji grup etnicznych, organizacja działa głównie poza granicami kraju.^{[34][35]}

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji wskazujących na to, by w Wietnamie obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED w 2023 r. śmierć poniosły 3 osoby cywilne, zaś w 2024 r. zginęła 1 osoba cywilna. Wszystkie incydenty miały charakter niepowiązany ze sobą, nie wskazujący na istnienie systemowych zagrożeń.^[36]

³⁰ Rzeczpospolita, Wyspy Paracelskie: Chińskie rakiety pojawiają się i znikają, 11.06.2018, <https://www.rp.pl/polityka/art1910241-wyspy-paracelskie-chinskie-rakiety-pojawiaja-sie-i-znikaja>

³¹ BBC News, What is the South China Sea Dispute, 07.07.2023, <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-13748349>

³² CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

³³ Reuters, Lee L., China opposes Vietnam's building work on disputed reef in South China Sea, 19.02.2025, <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/china-opposes-vietnams-building-work-disputed-reef-south-china-sea-2025-02-19/>

³⁴ Radio Free Asia, Firn M., Explained: Who are Vietnam's Montagnards and what are their grievances?, 02.09.2024, <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/montagnards-central-highlands-persecution-explainer-09022024213705.html>

³⁵ Montagnards Stand for Justice, Who we are?, <https://msfjustice.org/>

³⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, 28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do pierwszego kwartału 2025 r. na terenie Wietnamu nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do pierwszego kwartału 2025 r. na terenie Wietnamu nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do pierwszego kwartału 2025 r. na terenie Wietnamu nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2023 r. do pierwszego kwartału 2025 r. na terenie Wietnamu nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana złą sytuacją bezpieczeństwa.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W dostępnych źródłach nie odnotowano tego typu zagrożeń.

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Od 2023 r. największym, jeśli chodzi o skalę, incydem naruszenia bezpieczeństwa były zamieszki, które miały miejsce 11.06.2023 r. Bojówki złożone z górali, zamieszkujących region Dak Lak dokonały ataku na siedzibę Komitetu Ludowego i policję, którego podłoże nie zostało wyjaśnione. Zginęło 9 osób, w tym trzy osoby cywilne, policjanci i urzędnicy lokalni. Motywy nie są znane. Władze zatrzymały 75 podejrzanych.^{[37][38]}

³⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, civilians (Vietnam), attack, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁸ Radio Free Asia, Firn M., Explained: Who are Vietnam's Montagnards and what are their grievances?, 02.09.2024, <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/montagnards-central-highlands-persecution-explainer-09022024213705.html>

W dniu 2 maja 2024 r. odnaleziono w rzece ciało działacza na rzecz demokracji Nguyen Van Dunga, uznanego za zaginionego po zabraniu go na przesłuchanie.^[39]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Wolność zgromadzeń w Wietnamie jest ściśle ograniczona. Organizacje muszą ubiegać się o oficjalne pozwolenie na zgromadzenie, a policja rutynowo używa nadmiernej siły do rozpędzania nieautoryzowanych demonstracji.^[40] ACLED podaje dwa przypadki nadużywania siły przez policję w czasie pokojowych protestów w okresie od 2023 r. Nie odnotowano jednak ofiar śmiertelnych.^[41]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Mafijne grupy przestępcze działają w całym Wietnamie i są głównie zaangażowane w handel ludźmi, handel bronią i narkotykami. Lokalni baronowie narkotykowi kontrolują terytorium w północno-zachodnich prowincjach, zaś grupy zajmujące się handlem bronią kontrolują terytorium w Ho Chi Minh City. Chociaż członkowie grup w stylu mafijnym są uzbrojeni, wskaźnik przemocy ze strony tych grup jest niski lub umiarkowany. Wietnamskie siatki przestępcze są powiązane z rynkami handlu i przemytu ludzi, rynkami handlu kością słoniową i pangolinami (ssakami z rzędu łuskowców/łuskowcowatych – przyp. WIKP), cennymi gatunkami drewna, bronią i narkotykami. Handel heroiną skoncentrowany jest wzdłuż północnej i środkowo-północnej granicy Wietnamu z Laosem. Chociaż Wietnam oficjalnie twierdzi, że wdraża surową politykę zwalczania przestępczości zorganizowanej, skorumpowani urzędnicy i zaangażowanie państwa w rynki przestępcze sprawiły, że trudno ocenić skuteczność prowadzonej polityki. Podmioty powiązane z państwem sprawują w pewnym stopniu kontrolę nad wietnamskim rynkiem nielegalnego pozyskiwania drewna, a także nad przemytem paliwa i innymi działaniami przestępczymi.^{[42][43]}

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Konstytucja zapewnia swobodę przemieszczania się wewnątrz kraju, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, ale rząd regularnie nakłada ograniczenia na

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, civilians (Vietnam), attack, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ Freedom House, Freedom of the World 2024 – Vietnam, 25.04.2024, <https://freedomhouse.org/country/vietnam/freedom-world/2024>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, protest with intervention, 01.01.2022-30.09.2024, dane pobrano 08.10.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² Global Organized Crime Index, Vietnam 2023, https://ocindex.net/assets/downloads/english/ocindex_profile_vietnam.pdf

⁴³ UN (United Nations) Viet Nam, Strengthening Border Management in Viet Nam to Counter Transnational Organized Crime, <https://vietnam.un.org/en/141258-strengthening-border-management-viet-nam-counter-transnational-organized-crime>

przemieszczanie się niektórych grup obywateli, zwłaszcza osób zwolnionych z więzienia po odbyciu kary lub jawnych krytyków rządu.^{[44][45]}

W Wietnamie funkcjonuje system *Hồ Khâu* (rejestracja gospodarstwa domowego). Do niedawna polegał on na tym, że każde gospodarstwo domowe posiadało książkę meldunkową, w której figurowały dane każdego z mieszkańców danej posesji. Posiadanie wpisu w takiej książce potwierdzało meldunek i upoważniało do różnego rodzaju usług i benefitów socjalnych w danym miejscu zamieszkania.^{[46][47]}

Jednakże, coraz więcej usług nie wymaga już *Hồ Khâu*, a policja nie egzekwuje przepisów dotyczących miejsca zamieszkania w taki sposób, który uniemożliwiałby wewnętrzną relokację, np. z obszarów wiejskich do miast. Władze nie egzekwują ściśle przepisów dotyczących miejsca zamieszkania dla ogółu ludności, a migracja z obszarów wiejskich do miast trwa nieprzerwanie. Przemieszczanie się bez pozwolenia może utrudniać jednak dostęp do edukacji publicznej, opieki zdrowotnej i innych pomocy socjalnej.^[48]

Źródła wietnamskie podają, że od 2018 r. rząd Wietnamu nadaje obywatelom numer identyfikacyjny (NI – National Identification), oraz wydaje nowy dokument tożsamości z tymże numerem, który pozwala na elektroniczne gromadzenie podstawowych danych osobowych. Działania te mają na celu wycofanie książek meldunkowych oraz uproszczenie procedur rejestracyjnych dotyczących zameldowania. Ważność książek meldunkowych była utrzymana do stycznia 2023 r. Od czerwca 2021 r. informacje o zmianie miejsca zamieszkania rejestrowane są elektronicznie, co nie oznacza, że zniesiono proces meldunkowy, aczkolwiek uległ on uproszczeniu.^{[49][50]}

Obywatele (lub ich gospodarze) muszą nadal zarejestrować się w lokalnych organach bezpieczeństwa publicznego, gdy nocują w jakimkolwiek miejscu poza własnym domem. Posiadacze zagranicznych paszportów również musieli rejestrować się, aby zatrzymać się w prywatnych domach, choć nie były znane przypadki, w których lokalne władze odmawiały zagranicznym gościom pobytu u znajomych lub rodziny.^[51]

W 2023 r. ograniczenia rządowe wymagały od obywateli i obcokrajowców przebywających na stałe w kraju uzyskania pozwolenia na odwiedzenie obszarów przygranicznych, obiektów obronnych, stref przemysłowych zaangażowanych w obronę narodową, obszarów „narodowych magazynów strategicznych” oraz „prac

⁴⁴ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

⁴⁵ HRW (Human Rights Watch), World Report – Vietnam 2023, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085516.html>

⁴⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

⁴⁷ UK Home Office, Country policy and information note: Fear of illegal moneylenders, Vietnam, 01.2023, https://www.gov.uk/government/publications/vietnam-country-policy-and-information-notes/country-policy-and-information-note-fear-of-illegal-moneylenders-vietnam-january-2023-accessible#Freedom_of_movement

⁴⁸ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

⁴⁹ Vietnam Law and Forum Magazine, No more household registration books, a move to reduce administrative burden, 25.01.2018, <https://vietnamlawmagazine.vn/no-more-household-registration-books-a-move-to-reduce-administrative-burden-6129.html>

⁵⁰ Vietnamnet Global, Vietnam kicks off online residence registration, 01.07.2021, <https://vietnamnet.vn/en/vietnam-kicks-off-online-residence-registration-752318.html>

⁵¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

o wyjątkowym znaczeniu dla celów politycznych, gospodarczych, kulturalnych i społecznych".^[52]

Władze ograniczyły przemieszczanie się kilku działaczom politycznym przebywającym na zwolnieniu warunkowym lub w areszcie domowym, a także innym osobom, które nie podlegały takim ograniczeniom prawnym. Władze monitorowały również i selektywnie ograniczały przemieszczanie się prominentnych działaczy i przywódców religijnych. Uniemożliwiły aktywistom opuszczanie domów podczas wydarzeń, które mogłyby przyciągnąć uwagę opinii publicznej.^[53] Kilku liderów i działaczy organizacji pozarządowych, takich jak Nguyen Tien Trung i Bui Thi Minh Hang, zgłosiło, że agenci ochrony uniemożliwili im opuszczenie domów, zwłaszcza podczas świąt lub wizyt ważnych osobistości.^[54]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Ludność miejska w Wietnamie stanowi 39,5% całkowitej populacji (2023), i szybko rośnie. Główne obszary miejskie to: Ho Shi Minh City - 9,321 mln mieszkańców, Hanoi (stolica) - 5,253 mln, Can Tho - 1,865 mln, Hai Phong - 1,423 mln, Da Nang - 1,221 mln, Bien Hoa - 1,111 mln (2023). Współczynnik urbanizacji wynosi 2,7% w skali rocznej.^[55]

Chociaż kraj ten ma jedną z najwyższych gęstości zaludnienia na świecie, populacja nie jest równomiernie rozmieszczona. Największe skupiska ludności znajdują się wzdłuż Morza Południowochińskiego i Zatoki Tonkińskiej, a także w Delcie Mekongu (na południu) i Dolinie Rzeki Czerwonej (na północy).^[56]

W ciągu ostatnich kilku dekad Wietnam doświadczył zarówno migracji wewnętrznej, jak i emigracji, z powodów humanitarnych oraz ekonomicznych. Migracja wewnętrzna - wiejsko-wiejska i wiejsko-miejska, tymczasowa i stała - nadal jest sposobem radzenia sobie z ekstremalnymi warunkami pogodowymi i powodziami w Wietnamie. Chociaż populacja Wietnamu składa się głównie z obszarów wiejskich, coraz większa liczba młodych mężczyzn i kobiet przenosi się do ośrodków miejskich kraju, gdzie mają większe szanse na znalezienie stałej pracy i wyższych zarobków w rozwijających się sektorach przemysłu i usług.^[57]

Rozwój miast stał się ważną siłą napędową rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Ponad 70% krajowego PKB jest generowane przez miasta i obszary miejskie. Jednak rozwój miast nie idzie w parze z wystarczającym zapewnieniem podstawowej infrastruktury, przyzwoitych warunków mieszkaniowych, niskoemisyjnego transportu

⁵² ILO (International Labour Organisation), Triangle in ASEAN, Quarterly Briefing Note, Viet Nam, 07-12.2023, https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@asia/@ro-bangkok/documents/genericdocument/wcms_735109.pdf

⁵³ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

⁵⁴ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Right Practices: Vietnam, 24.03.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>

⁵⁵ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁵⁶ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

⁵⁷ CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>

i odpowiednich usług. W konsekwencji miasta nie są w stanie w pełni wykorzystać swojego potencjału i poprawić swojej konkurencyjności.^[58]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Wietnam jest jednym z najbardziej narażonych na klęski żywiołowe krajów na świecie. Ponad 65 milionów ludzi, czyli 70% populacji, mieszka na obszarach przybrzeżnych i nisko położonych deltach, narażonych na tajfuny, burze tropikalne i powodzie. Góryste tereny wewnętrzne są również często nawiedzane przez gwałtowne powodzie i osuwiska. Połączenie intensywności zagrożeń, wysokiego narażenia i podatności na nie sprawia, że ludność Wietnamu jako całość jest narażona na wysokie ryzyko przesiedleń w wyniku katastrof. W 2024 r. liczba wewnętrznie przesiedlonych w związku z klęskami żywiołowymi wyniosła ponad 2600. osób. Za zarządzanie kryzysowe w przypadku klęsk żywiołowych w Wietnamie odpowiada Centralny Komitet Sterujący ds. Zapobiegania i Kontroli Klęsk Żywiołowych. Współpracuje on z agencjami ONZ oraz innymi międzynarodowymi organizacjami pomocowymi.^[59]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Największa liczba uchodźców z Wietnamu wyjechała po zakończeniu wojny wietnamskiej. W latach 1975-1997, programy takie jak Orderly Departure Program i Comprehensive Plan of Action przesiedliły setki tysięcy wietnamskich uchodźców za granicę, w tym do Stanów Zjednoczonych (880 tys.), Chin (260 tys., głównie etnicznych Chińczyków Hoa), Kanady (160 tys.), Australii (155 tys.) i krajów europejskich (150 tys.).^[60]

Obecne ruchy migracyjne związane są przede wszystkim z migracją ekonomiczną. Liczbę Wietnamczyków żyjących poza granicami kraju ocenia się na 4-5 mln, z czego połowa mieszka w Stanach Zjednoczonych, pozostali w Japonii, Francji, Australii, Kanadzie i na Tajwanie, a także wielu innych krajach świata.^[61] Obecnie wielu Wietnamczyków migruje w celach zarobkowych. W 2024 r. wyemigrowało z Wietnamu 158 tys. osób do krajów takich jak Japonia, Korea Południowa, Taiwan, Litwa i Rumunia.^[62]

W 2024 r. zauważono wzrost migracji ob. Wietnamu do Wielkiej Brytanii. Na małych łodziach kanał La Manche przepłynęło ok. 2500 osób. Zdarzały się wypadki śmiertelne.^[63]

⁵⁸ UN-Habitat, Vietnam 2023, https://unhabitat.org/sites/default/files/2023/06/7._vietnam_country_report_2023_final.pdf

⁵⁹ IDMC (Internal Displacement Monitoring Center), Country profile Viet Nam, 19.05.2022, <https://www.internal-displacement.org/countries/viet-nam>

⁶⁰ Vietnam+, Vietnam thanks international organizations for disaster relief, 26.11.2020, <https://en.vietnamplus.vn/vietnam-thanks-international-organisations-for-disaster-relief/189280.vnp>

⁶¹ Wikipedia, Overseas Vietnamese, https://en.wikipedia.org/wiki/Overseas_Vietnamese

⁶² Nhan Dan, Vietnam sends over 158,000 workers abroad in 2024, 20.01.2025, <https://en.nhandan.vn/vietnam-sends-over-158000-workers-abroad-in-2024-post143509.html>

⁶³ BBC, Head J., Bui T., Channel migrants: The real reason so many are fleeing Vietnam for the UK, 06.05.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cy8y3l7e2vjo>

PODSUMOWANIE

Wietnam jest republiką socjalistyczną o jednopartyjnym systemie politycznym, gdzie władze sprawuje Komunistyczna Partia Wietnamu.

W Wietnamie kara śmierci jest zasądzana i wykonywana jednak dane statystyczne odnośnie ilości wykonywanych wyroków są tajne.

Na terenie Wietnamu nie odnotowano żadnych działań zbrojnych ani zagrożenia bezpieczeństwa dla ludności cywilnej.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIABIBLIOGRAFIA:

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Vietnam, 28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Amnesty International, Death sentences and executions in 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
3. BBC News, What is the South China Sea Dispute, 07.07.2023, <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-13748349>
4. BBC, Head J., Bui T., Channel migrants: The real reason so many are fleeing Vietnam for the UK, 06.05.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cy8y3l7e2vjo>
5. CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam Administrative 2001, <https://www.cia.gov/resources/map/vietnam/>
6. CIA (Central Intelligence Agency), World Factbook, Vietnam, 04.06.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/vietnam/>
7. CNN, Chen H., Vietnam keeps its death sentence quiet. Rights Groups say it's one of the world's biggest executioners, 27.05.2022, <https://edition.cnn.com/2022/05/27/asia/vietnam-death-penalty-amnesty-hnk-intl/index.html>
8. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), DFAT Country Information Report Vietnam, 11.01.2022, <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-vietnam.pdf>
9. Embassy of the Socialist Republic of Vietnam in the United States of America, Government Structure, 25.08.2023, <https://vietnamembassy-usa.org/vietnam/politics/government-structure>
10. Freedom House, Freedom of the World 2024 – Vietnam, 25.04.2024, <https://freedomhouse.org/country/vietnam/freedom-world/2024>
11. Global Organized Crime Index, Vietnam 2023, https://ocindex.net/assets/downloads/english/ocindex_profile_vietnam.pdf
12. HRW (Human Rights Watch), World Report – Vietnam 2023, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085516.html>
13. IDMC (Internal Displacement Monitoring Center), Country profile Viet Nam, 19.05.2022, <https://www.internal-displacement.org/countries/viet-nam>
14. ILO (International Labour Organisation), Triangle in ASEAN, Quarterly Briefing Note, Viet Nam, 07-12.2023, https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@asia/@ro-bangkok/documents/genericdocument/wcms_735109.pdf
15. Law Net, What are the types of administrative units of the Socialist Republic of Vietnam, 06.06.2023, <https://lawnet.vn/thong-tin-phap-luat/en/hanh-chinh/what-are-the-types-of-administrative-units-of-the-socialist-republic-of-vietnam-118061.html>

16. Montagnards Stand for Justice, Who we are?, <https://msfjustice.org/>
17. MSZ RP (Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP), Polska w Wietnamie, Informator ekonomiczny, aktualizacja 02.2025, <https://www.gov.pl/web/wietnam/informator-ekonomiczny>
18. Nhan Dan, Vietnam sends over 158,000 workers abroad in 2024, 20.01.2025, <https://en.nhandan.vn/vietnam-sends-over-158000-workers-abroad-in-2024-post143509.html>
19. Radio Free Asia, Firm M., Explained: Who are Vietnam's Montagnards and what are their grievances?, 02.09.2024, <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/montagnards-central-highlands-persecution-explainer-09022024213705.html>
20. Reuters, Lee L., China opposes Vietnam's building work on disputed reef in South China Sea, 19.02.2025, <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/china-opposes-vietnams-building-work-disputed-reef-south-china-sea-2025-02-19/>
21. Rzeczpospolita, Wyspy Paracelskie: Chińskie rakiety pojawiają się i znikają, 11.06.2018, <https://www.rp.pl/polityka/art1910241-wyspy-paracelskie-chinskie-rakiety-pojawiaja-sie-i-znikaja>
22. Socialist Republic of Vietnam, Ministry of National Defence, Vietnam Militia and Self-Defence Force, <https://mod.gov.vn/en/intro/sa-mod-en-vpa/sa-en-vpa-masdf>
23. UK Home Office, Country policy and information note: Fear of illegal moneylenders, Vietnam, 01.2023, https://www.gov.uk/government/publications/vietnam-country-policy-and-information-notes/country-policy-and-information-note-fear-of-illegal-moneylenders-vietnam-january-2023-accessible/Freedom_of_movement
24. UN (United Nations) Viet Nam, Strengthening Border Management in Viet Nam to Counter Transnational Organized Crime, <https://vietnam.un.org/en/141258-strengthening-border-management-viet-nam-counter-transnational-organized-crime>
25. UN-Habitat, Vietnam 2023, https://unhabitat.org/sites/default/files/2023/06/7._vietnam_country_report_2023_final.pdf
26. University of Melbourne, Dang Minh Tuan, Vu Thanh Cu, Why Vietnam justifies the death penalty, https://law.unimelb.edu.au/_data/assets/pdf_file/0009/3605751/Vu-Thanh-Cu_Minh-Tuan-Dang.pdf
27. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices : Vietnam, 04.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/vietnam/>
28. Vietnam Law and Forum Magazine, No more household registration books, a move to reduce administrative burden, 25.01.2018, <https://vietnamlawmagazine.vn/no-more-household-registration-books-a-move-to-reduce-administrative-burden-6129.html>

29. Vietnam+, Vietnam thanks international organizations for disaster relief, 26.11.2020, <https://en.vietnamplus.vn/vietnam-thanks-international-organisations-for-disaster-relief/189280.vnp>
30. Vietnamnet Global, Vietnam kicks off online residence registration, 01.07.2021, <https://vietnamnet.vn/en/vietnam-kicks-off-online-residence-registration-752318.html>
31. Wikipedia, Overseas Vietnamese, https://en.wikipedia.org/wiki/Overseas_Vietnamese